

KÓD MATERIÁLU: VY_52_INOVACE_12_31

TÉMATICKÁ OBLAST: Ruční zpracování kovů

TÉMA: Lícování

DATUM: 4.9. 2013

AUTOR: Mgr. Dagmar Pospěchová

ŠKOLA: Odborné učiliště a Praktická škola, Nový Jičín, příspěvková organizace

OBOR VZDĚLÁNÍ: Strojní a zámečnické práce

ANOTACE: Učební materiály jsou určeny žákům odborného učiliště, tedy žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Materiál zahrnuje základní učivo probírané v předmětu Technologie.

ZDROJE: Dana Fialová, Vladislav Gradek, *Zámečnické práce a údržba, Technologie, 2. díl*, Praha, PARTA, s.r.o., 2007. ISBN 978-80-7320-105-0

LÍCOVÁNÍ

LÍCOVÁNÍ BYLO ZAVEDENO PROTO, ABY SE STANOVILO PRAVIDLA PRO NEPŘESNOSTI, KTERÉ VZNIKAJÍ PŘI VÝROBĚ.

POMOCÍ LÍCOVÁNÍ PŘEDEPISUJEME ROZMĚRU JEHO MAXIMÁLNÍ PŘESNOST, ABY SOUČÁSTKA BYLA POUŽITELNÁ A V HROMADNÉ VÝROBĚ VYMĚNITELNÁ.

ZÁKLADNÍ POJMY

JR - JMENOVITÝ ROZMĚR (KÓTA) – ROZMĚR SOUČÁSTI, KTERÝ JE PŘEDEPSÁN NA VÝROBNÍM VÝKRESE A OD NĚHOŽ SE POČÍTÁJÍ ÚCHYLKY ROZMĚRŮ

SR - SKUTEČNÝ ROZMĚR – ZJIŠŤUJEME MĚŘENÍM

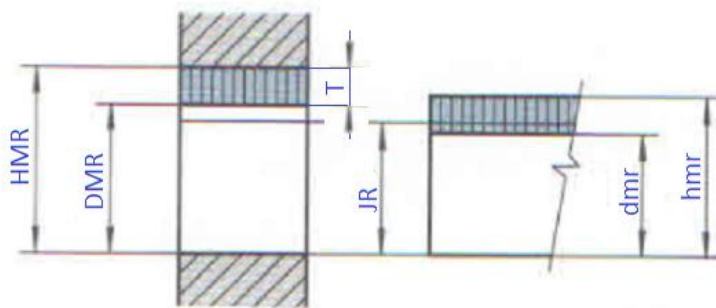
HMR – HORNÍ MEZNÍ ROZMĚR – NEJVĚTŠÍ DOVOLENÝ ROZMĚR

DMR – DOLNÍ MEZNÍ ROZMĚR – NEJMENŠÍ DOVOLENÝ ROZMĚR

HÚ – HORNÍ ÚCHYLKA - ROZDÍL MEZI HORNÍM MEZNÍM ROZMĚREM A ROZMĚREM JMENOVITÝM

DÚ – DOLNÍ ÚCHYLKA - ROZDÍL MEZI DOLNÍM MEZNÍM ROZMĚREM A ROZMĚREM JMENOVITÝM

T – TOLERANCE - ROZDÍL MEZI HORNÍM A DOLNÍM MEZNÍM ROZMĚREM OBROBKU, TEDY CELÝ ROZSAH DOVOLENÉ NEPŘESNOSTI

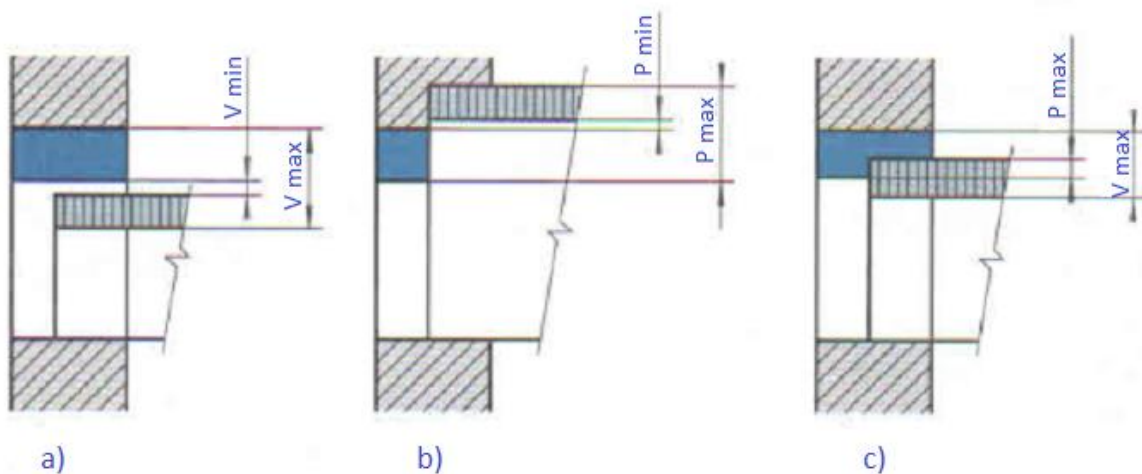
ULOŽENÍ

ULOŽENÍ LZE CHÁPAT JAKO VZÁJEMNÝ VZTAH DVOU SOUČÁSTÍ.
NEJČASTĚJI HŘÍDELE A DÍRY.

NĚKDY POŽADUJEME, ABY SE HŘÍDEL V DÍŘE VOLNĚ OTÁČEL, JINDY ZASE ABY BYL DO DÍRY NALISOVÁN.

ROZEZNÁVÁME TATO ULOŽENÍ:

1. S VŮLÍ
2. S PŘESAHEM
3. PŘECHODNÉ

ULOŽENÍ a) - S VŮLÍ, b) - S PŘESAHEM, c) - PŘECHODNÉ

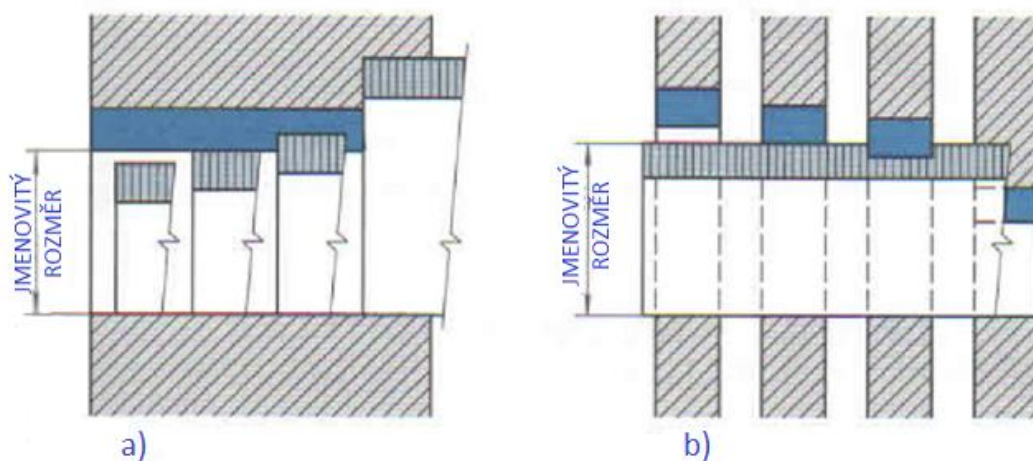
TOLERANČNÍ SOUSTAVY

TOLERANČNÍ SOUSTAVA JEDNOTNÉ DÍRY – ZN. H

SOUSTAVA JEDNOTNÉ DÍRY : PRO VŠECHNA ULOŽENÍ TÉHOŽ JMENOVITÉHO ROZMĚRU A STUPNĚ PŘESNOSTI SI DÍRY PONECHAJÍ STÁLE STEJNÉ MEZNÍ ROZMĚRY A PODLE POŽADOVANÉHO ULOŽENÍ SE MĚNÍ JEN MEZNÍ ROZMĚRY HŘÍDELE.

TOLERANČNÍ SOUSTAVA JEDNOTNÉHO HŘÍDELE – ZN. H

SOUSTAVA JEDNOTNÉHO HŘÍDELE : PRO VŠECHNA ULOŽENÍ TÉHOŽ JMENOVITÉHO ROZMĚRU A STUPNĚ PŘESNOSTI SE PONECHAJÍ STÁLE STEJNÉ ROZMĚRY HŘÍDELE A PODLE POŽADOVANÉHO ULOŽENÍ SE MĚNÍ JEN MEZNÍ ROZMĚRY DÍRY.

TOLERANČNÍ SOUSTAVA a) - JEDNOTNÉ DÍRY b) - JEDNOTNÉHO HŘÍDELE

SOUSTAVA TOLERANCÍ A ULOŽENÍ ISO MÁ 28 TOLERANČNÍCH POLÍ.

